

ALVER
KOMMUNE

Planstrategi for Alver kommune

2020-2023

1 Innleiing

Kommunal planstrategi er eit verktøy for politisk prioritering av planinnsatsen, for å sikre ei ressurseffektiv og målretta planlegging.

Planstrategien skal vedtakast av kommunestyret seinast eit år etter at det nye kommunestyret er konstituert. I tråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet si (KMD) tilråding har dei tre kommunane som blir Alver kommune frå 1.1.2020 vedteke å samordna planbehovet med heimel i PBL. § 9-1, før ny kommune formelt trer i kraft.

Regjeringa legg kvart fjerde år fram nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging. Dei nasjonale forventningane skal fylgjast opp i fylkeskommunen og kommunane sitt arbeid med planstrategi og planer, og vert lagt til grunn for statlege myndigheter si medverknad i planlegginga. Regjeringa har bestemt at FN sine 17 berekraftmål, som Norge har slutta seg til, skal vere det politiske hovudsporet for å ta tak i vår tid sine største utfordringar. Det er difor viktig at berekraftmåla blir ein del av grunnlaget for samfunns- og arealplanlegginga.

2 Alver kommune

2.1 Mål og visjonar for Alver

Alver kommune skal vera ein heilskapleg samfunnsutviklar og byggja fellesskap i ein region med sterkt vekst og utvikling (Intensjonsavtalen).

2.1.1 Verdiar, mål og prinsipp

Følgjande er lagt til grunn i intensjonsavtalen for Alver kommune.

- Me skal byggja ein ny kommune.
- Alle kommunar er likeverdige partar.
- Me skal ha respekt for kvarandre sine tradisjonar, kulturar og sterke eigenskapar i noverande organisasjon.
- Me skal ta med oss beste praksis frå kommunane inn i den nye kommunen.
- Me skal byggja vidare på felles identitet og kultur.
- Me skal involvere innbyggjarar, tilsette og næringsliv.
- Me skal ha likeverdige tenester i heile kommunen.
- Me skal vidareføra lokal tenesteproduksjon der brukarane bur.

- Me skal ha innbyggjarrettleiing i alle rådhusa.
- Me skal digitalisera dialogen med innbyggjarane.
- Me skal legga stor vekt på næringsutvikling og arbeidsplassutvikling

2.2 Planlegging som verktøy for heilskapleg og berekraftig utvikling

Kommunal planlegging er eit verktøy for å få ein berekraftig, brukarorientert, effektiv og resultatorientert offentleg sektor. Kommunal planlegging er og eit verktøy for å styrke samfunnsutviklarrolla i kommunane.

I 2015 vedtok FNs generalforsamling 2030-agendaen for berekraftig utvikling. Agendaen har 17 utviklingsmål for å fremje sosial, miljømessig og økonomisk berekraft. FNs berekraftmål er verden sin felles arbeidsplan, mellom anna for å sikre sosial rettferd, god helse og stanse tap av naturmangfold og klimaendringar. Måla skal vise veg mot ei berekraftig utvikling på kort og lang sikt.

Kommunar har ein sentral rolle i å realisere berekraftmåla i Noreg. Dei er nærmast innbyggjarane, lokale bedrifter og organisasjonar. Kommunane er ansvarlege for mykje av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påverkar levekåra og utviklingsmøgleighetene til folk. I Alver har berekraftmåla vore ein del av arbeidet med utfordringsnotatet og vil vere ein del av dei overordna planane som planstrategien tilrar.

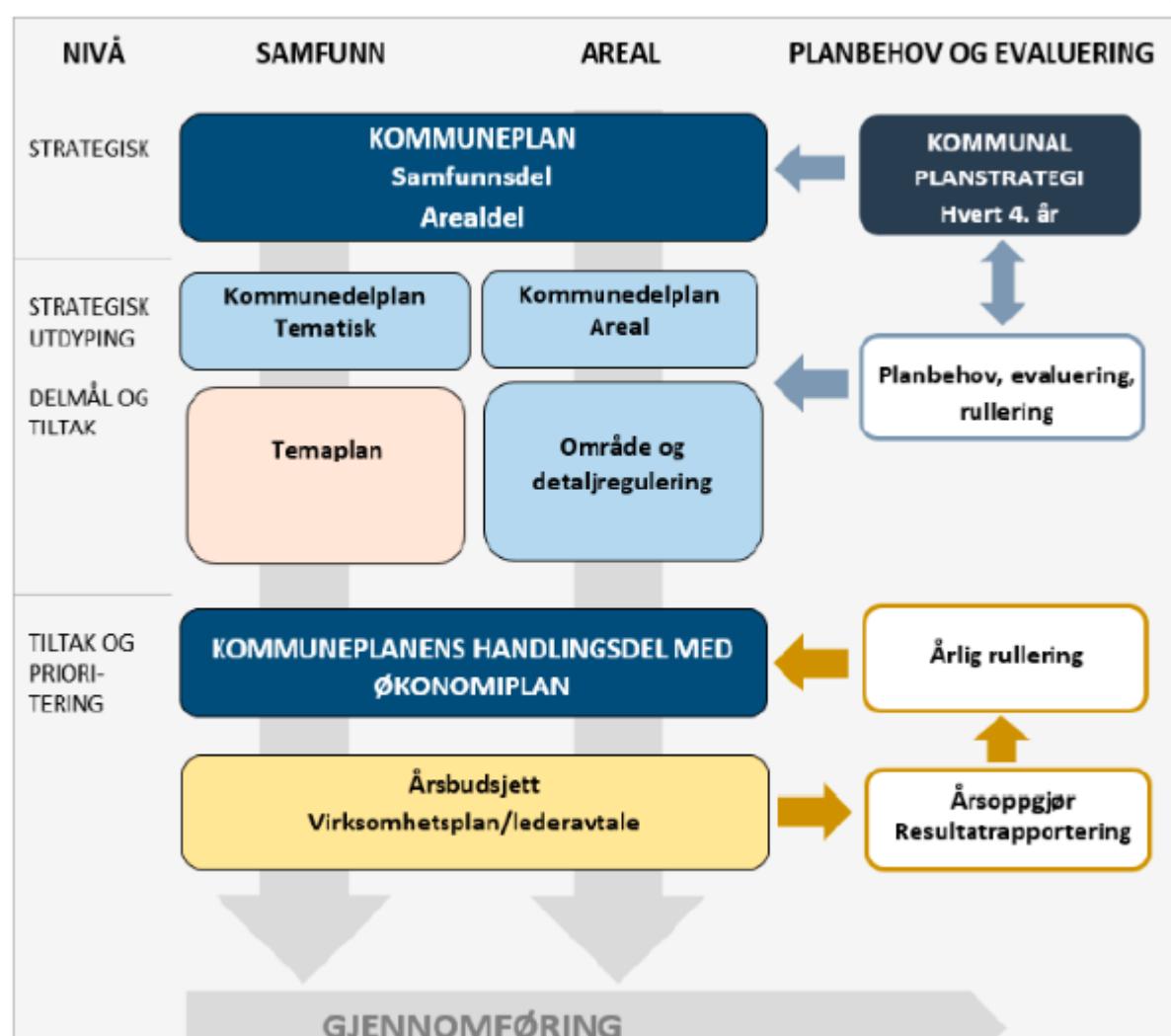
3 Plansystem og planarbeid i Alver

I Alver kommune skal planer vere eit godt styringsverktøy. Kva planer som blir prioritert vert vist i planstrategien. Planstrategien omtaler korleis plansystemet for Alver skal vere bygd opp med definisjonar av plantypar, omtale av rutinar, organisering og medverknadstrategi for planarbeid.

Det er eit potensiale for å utvikle betre system, struktur og ein konsistent bruk av ulike planomgrep for samfunnsplanlegginga på tema- og sektornivå. Vi har og sett dette behovet i organiseringa av arbeidet med overordna planer i Alver. Tenesteområde plan og analyse skal ha ansvar for å prosjektstyre og samordne fag og temaplanar.

3.1.1 Planlegging som del av kommunen sitt styringssystem

Figuren nedanfor gjev ei oversikt over planane som inngår i kommunen sitt plan- og styringssystem:

3.1.2 Definisjonar av plantypar

Kommuneplanen samfunnsdel	Kommuneplanen sin samfunnsdel skal ta stilling til langsigktige utfordringar, mål og strategiar for kommunenesamfunnet som heilskap, og som organisasjon. Samfunnsdelen gjev føringer for underordna planar i alle sektorar i kommunen.
Kommuneplanen arealdel	Kommuneplanen sin arealdel omfattar heile kommunen. Den er juridisk bindande og styrer den langsigktige arealutviklinga. Arealdelen skal sikre at arealbruken i kommunen bidreg til å bygge opp under mål og strategiar i samfunnsdelen.
Kommuneplanen sitt handlingsplan	Kommuneplanen sin handlingsdel er plan for gjennomføring av kommuneplanen sin samfunnsdel, kommunedelplaner og eventuelt andre planer. Handlingsdelen skal vise kva kommunen vil prioritere dei fire neste budsjettåra for å nå kommuneplanen sine mål.

Økonomiplan	Økonomiplanen skal omfatte heile kommunens virksomhet og gje realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventa utgifter og prioriterte oppgåver. Økonomiplanen skal omfatte minst ein 4-års periode, og vert revidert kvart år.
Årsbudsjett	Årsbudsjett er ein bindande plan for kommunen sine midlar og bruk av disse i budsjettåret. Årsbudsjettet skal konkretisere økonomiplanen og gjeld heile kommunen .
	I Alver vil vi samla kommuneplanen sin handlingsdel, 4- årig økonomiplan og årsbudsjett i eit dokument. Kommuneloven forsterkar koplinga mellom kommuneplanen samfunnsdel og økonomiplan. Handlingsprogrammet vise korleis vi skal følgje opp kommuneplanen. I tillegg inneholder handlingsprogrammet eit plan- og utredningsprogram. Denne skal følgje opp planstrategien med endeleg prioritering av når planoppgåvene skal gjennomførast med tildeling av ressursar.
Kommunedelplanar	Kommunedelplaner (KDP) kan utarbeidast for bestemte områder (areal), tema eller virksomhetsområder. Dei skal følgje opp utvalte mål i kommuneplanen sin samfunnsdel eller konkretisere arealbruken for eit avgrensa geografisk område. KDP har same juridiske status som kommuneplanen .
Reguleringsplan	Reguleringsplan er ein arealplan for eit avgrensa område. Planen består av eit arealkart med tilhøyrande føresegn som seier noko om bruk, vern og utforming av areal og fysiske omgjevnader. Reguleringsplan kan utformast som områderegulering eller detaljregulering:
	Områderegulering er ein communal reguleringsplan som brukast der det er krav om slik plan i kommuneplanen, eller kommunen finner at det er behov for å gje meir detaljerte områdevise avklaringar av arealbruken. Områderegulering utarbeidast som regel av kommunen.
	Detaljregulering er ein detaljert reguleringsplan for eit avgrensa område, og er ofte knytt til konkrete utbyggingsprosjekter. Både kommunen og private kan utarbeida detaljregulering.
Verksemddplaner	Verksemddplaner er eit arbeidsverktøy for verksemdsleiar og tilsette. Dei er ein del av kommunen sitt styringssystem og skal med handlingsprogrammet forankre kommuneplanen sine strategiar og mål.

3.2 Organisering av planarbeid

Planarbeid i Alver skal organiserast som prosjekt. Planarbeidet skal følgje ein bestillingsrutine som viser kva plantype, styringsprosess og ansvarsliner som skal gjelde for planarbeidet. Det vert utarbeida ein prosjektomtale der mandat, organisering og ressursbruk blir avklart. Det skal også avklarast korleis planane skal følgjast opp etter vedtak.

3.3 Medverknad

Samfunnsplaner betyr noko for innbyggjarane sine liv. Det skal vere rom for dialog og medverknad, og opne avgjerdss prosessar, slik skaper vi gode lokalsamfunn.

Meland ungdomsråd deltek i planverkstad.

3.3.1 Strategi som skal leggjast til grunn for kommunen sitt planarbeid:

- Auka bruk av digitale verktøy i planlegginga
- I innbyggjarportalen skal for Alver skal alle planer gjerast tilgjengelig så snart dei er vedteke

- Det skal vere system for å følgje planer i prosess digitalt
- Det skal leggast tilrette for tidlig involvering i kommunen sine planprosesser
- Barn og unge sine stemmer skal ha eit særlig fokus
- Vi vil bruke Innovative og kreative medvirkningsmetoder i arbeidet med kommunen sine overordna styringsdokument og planarbeid
- Kommunen skal prøve ut ulike arenaer for samskaping i samarbeid med frivillige, organisasjoner og andre aktører

3.4 Planstatus i Radøy, Meland og Lindås

3.4.1 Kommuneplanen sin areal del

Når kommunar slår seg sammen vil den enkelte kommune sine arealplaner gjelde som før sammenslåinga. Gjeldande arealdeler vil i realiteten bli tre kommunedelplanar i den nye kommunen. Planen vil gjelde det samme arealet som før, den vil være rettslig bindende og styrearealdisponeringa på same måte som før sammenslåingen. Alle tre kommunane har vedteke kommuneplanen sin arealdel i 2019.

- Kommuneplan for Lindås, vedteke 15.10.19.
- Kommunedelplan Knarvik - Alversund med Alverstraumen vedteke 15.10.19
- Kommuneplan for Meland temarullering, vedteke 16.10.19
- Kommuneplan for Radøy, tema rulling vedteke 20.06.19

4 Alver kommune sine utfordringsbilete

I nasjonale forventningar til lokal og regional planlegging peikar regjeringen på at vi står overfor fire store utfordringar:

- Å skape eit berekraftig velferdssamfunn
- Å skape eit økologisk berekraftig samfunn
- Å skape eit sosialt berekraftig samfunn
- Å skape eit trygt samfunn for alle

NORCERESearch.no

i

Bygger grønn konkurransekraft i splitter ny storkommune - NORCE

4.1 Utviklingstrekk i Alver

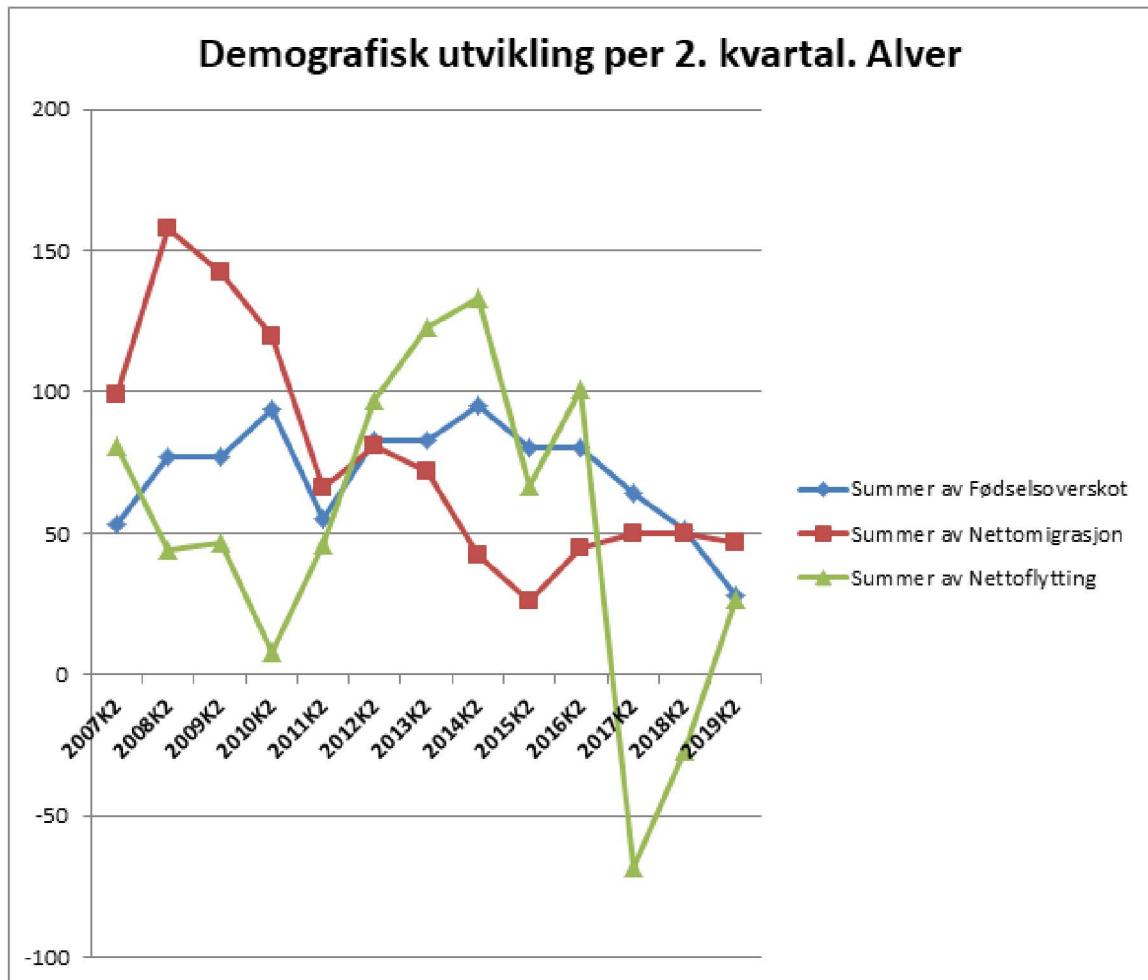
01.01.2020 er Radøy, Lindås og Meland kommunar blitt Alver kommune. Som ein stor kommune, både geografisk og i folketal, står Alver kommune ovanfor nye utfordringar og moglegheiter. Det er utarbeida eit mogelighet og utfordringsnotat som tek utgangspunkt i nasjonal og regional statistikk. Målet er å skape eit bilet av den nye kommunen, kva status er, har vore og kva utfordringar og moglegheiter ein ser framover. Ved bruk kunnskapsbasert data kan vi peike på nokre tema som vil vere med å danne grunnlag for prioritering av planoppgåver i Alver.

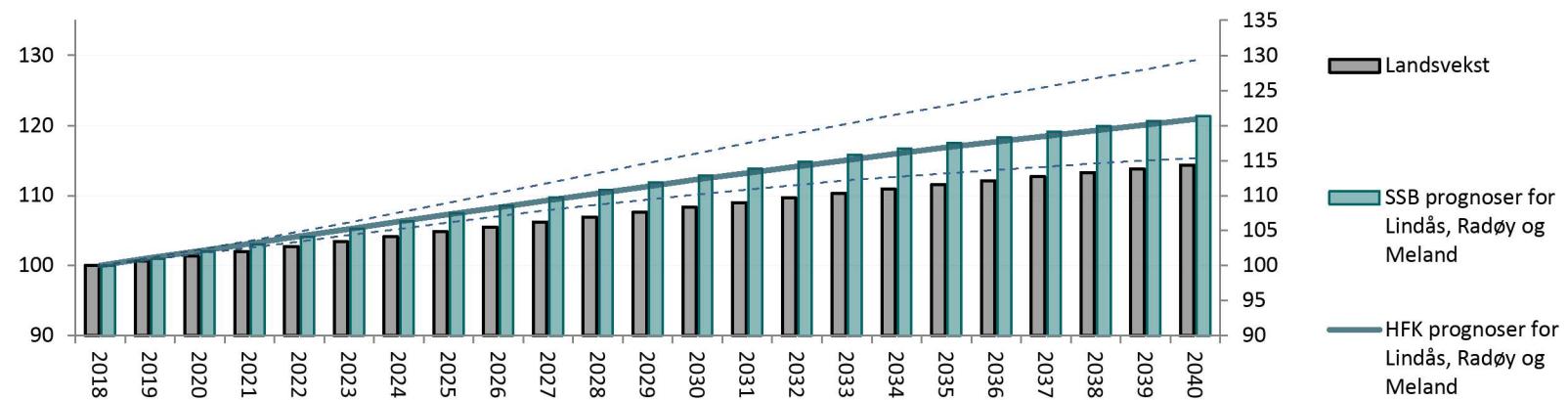
4.1.1 Befolkningsframskrivingar og framtidig demografi

Det er særleg flyttemønstra som vil påverke befolkningsutviklinga i Alver kommune dei neste 20 åra.

Flytingar innanlands forventast i dei siste befolkningsframskrivingane å fortsette i same mønster som dei har dei siste 10 åra, med fortsett sentralisering, særleg blant unge vaksne. Dette får

konsekvensar som begge vil påverke Alver kommune. Ved at unge vaksne flyttar til meir sentrale strøk vert også ein større del av barna født sentralt. Dei eldre vert derimot i større grad att i bygdene, og distrikta kan dermed forvente ei sterkare aldring enn landet elles.

Befolkningsframskrivningar for Alver i ulike alternativ. Søylene visar hovudalternativet til SSB, mens dei stipla linjene viser hhv. låg- og høgalternativet. 2018 = 100

Kjelde: SSB oa Hordaland Fylkeskommune

Som ein del av Bergensregionen kan ein forvente at dei sørlegaste delane av den nye kommunen vil oppleve stor tilflytting på grunn av sin nærleik til Bergen. Dette viser og befolkningsprognosane fra SSB og Hordaland fylkeskommune, som begge spår ei auke på rett i overkant av 20 % dei neste 22 åra. Dersom prognosane treff vil dette bety at dagens befolkning på 28 997 vil passere 30 000 i løpet av 2021, og nå 35 000 i løpet av 2039. Samanlikna med landet vil Alver ha ein sterk befolkningsvekst.

4.1.2 Folkehelse og levekår

Folkehelsearbeid er samfunnet si samla innsats for å oppretthalde, betre og fremje helsa i befolkninga.

Det er viktig at Alver i planlegginga motverkar og førebyggjer opphoping av levekårsutfordringar, og arbeider aktivt med tiltak for å styrke tenester og setje i verk nærmiljøtiltak i levekårsutsette område. Gjennom planlegginga kan det leggjast gode rammer for ei betre folkehelse med meir aktivitet for alle grupper i befolkninga.

Sosial ulikheit i helse er systematiske helseforskjeller som følgjer inntekt, yrke og utdanning. Slike ulikskaper finn vi for dei fleste mål på helse, for begge kjønn og i dei fleste aldersgrupper.

Vi kan sjå på helse som endepunktet i ei årsakskjede. Grunnleggande sosiale tilhøve som utdanning og økonomi vil saman med miljøtilhøve, lelevanar og helsetenester påvirke helsa. Kommunen kan setje inn tiltak for å bedre helsa og utjevne helseforskjeller på alle ledd i årsakskjeden. Nøkkelen til reduserte helseulikskaper ligg i den samla innsatsen, og ikkje i nokon få enkelttiltak. Her har Alver verkemiddel.

Når Alver kommune lager planar eller godkjenn tiltak, bør ein reflektere over:

- Kan innsatsen eller tiltaket slå ulikt ut for ulike grupper?
- Sikra kommunen aktivt gode vilkår for god psykisk og fysisk helse i planlegginga?
- Er det økonomiske, sosiale eller fysiske barriere som gjer at ikkje alle kan gjere nytte av tiltaket eller tenesta?
- Krev tiltaket, arealet eller tenesta spesielle kunnskap eller ressursar som er ulikt fordelt i befolkninga?

Desse vurderingane må bygge på statistikk og analysar, og kunnskap om lokale tilhøve. Som eksempel kan ein legge til grunn at barn og unge som ikkje bur nær lokalsentra i Alver, i stor grad vil vere avhengig av å bli køyrt med bil for å kunne delta på ulike sosiale arenaer. Dei som ikkje bur nær eit grøntområde/tursti vil ikkje kome seg på tur utan at nokon kan køyre dei. Men ikkje alle har bil sjølv, eller noen som kan køyre dei. Vi veit og at ungdom i Alver ynskjer fleire tilbod på fritida si. Kva skal dei halde på med om dei ikkje er med i korps eller idrettslag? Slik lokalkunnskap, kunnskap om sosial ulikskap, og tydinga av mellom anna deltaking for folkehelsa, må leggast til grunn for avgjelder i Alver kommune. Det må ein kunne sjå igjen både i planstrategien, kommuneplanen sin samfunnsdel, og i arealdelen med formål, føresegner og omsynssoner.

4.1.3 Busetjingsmønster og senterstruktur

Med areal på om lag 680 kvadratkilometer er Alver kommune blant dei større kommunane i Vestland fylke. Frå Nordhordlandsbrua til dei ytste delane av Lindåshalvøya, Radøy eller Holsnøy er det mellom tre og fire mil. Dei viktigaste samferdsleårene i kommunen er Europaveg 39 over Flatøy og vidare langs sørssida av Lindåshalvøya, og fylkesveg 57 mellom Knarvik og Mongstad.

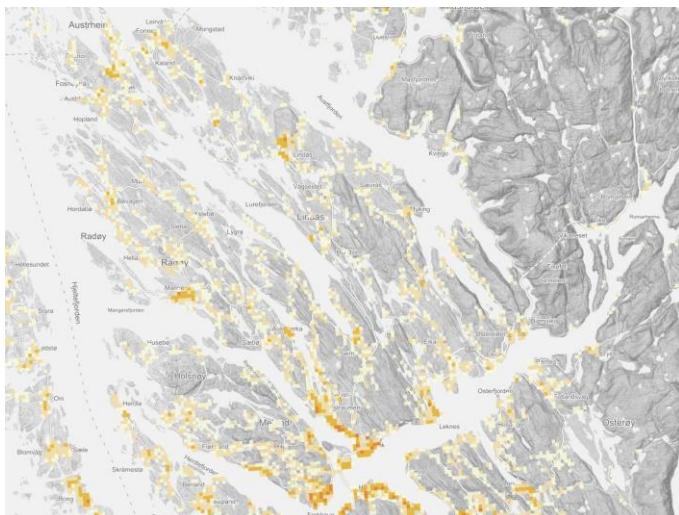
Dei største konsentrasjonane av busetnad finn vi sør-vest i kommunen, langs aksjen Frekhaug-Knarvik-Alversund, som har hatt sterk vekst dei siste tiåra. Kommunen kjenneteiknast likevel av eit spreidd busetjingsmønster.

Rolla til Knarvik som kommunesenter er å tilby tenester for heile kommunen . Knarvik er og regionsentrert . I tillegg har Knarvik funksjon som lokalsenter for dei 9 500 innbyggjarane som har det som nærmeste senter.

Av lokalsentera er det Frekhaug som har flest innbyggjarar i sitt omland. Dei 5 360 innbyggjarane som sokna til Frekhaug utgjorde 19 prosent av innbyggjartalet i Alver i 2018.

Folketettleik kring sentera er òg med å støtte opp under handel- og tenestetilbod og påverkar kva type handel eller tenester det er marknad for.

Kart som syner kvar folk bur i Alver

4.2 Berekraftig utvikling som premiss

Alver kommune ynskjer ei utvikling som imøtekjem vårt forbruk og investeringar, utan at det svekker innbyggjarane sine moglegheiter til i framtida å få dekka sine sosiale, kulturelle, økonomiske og materielle behov. Det å vere ein kommune i vekst i ein attraktiv region, vil om det handterast på ein god måte, gje positive ringverknader. Ei utvikling med berekraft som eit prinsipp medfører at innsatsen må rettast mot fleire områder. Alversamfunnet legg til grunn at kjerna i berekraftig utvikling er å behandle økologisk, økonomisk og sosial berekraft i ein samanheng.

Sosial berekraft: Eit samfunn som gjer innbyggjarane lik tilgang til sysselsetting, kultur, eigna bustader, og gode bumiljø, utdanning, tryggleik og deltaking i lokalsamfunnet.

Økonomisk berekraft: Eit samfunn som skapar verdiar og utvikling i lokalsamfunnet som over tid opprettheld eit godt velferd- og tenestetilbod.

Miljømessig berekraft: Eit samfunn som tek overordna miljøomsyn, sikrar miljø- og naturressursar mot nedbygging og forureining og bidreg til å førebygga klimaendringar.

4.2.1 Oppsummering frå moglegheit og utfordringsnotatet

Demografi

- Alver kommune har lenge hatt sterkt folketalsvekst som følgje av tilflytting, innvandring og fødselsoverskot.
- Tilflyttinga av barnefamiliar har bidrege til ei ung befolkning.
- Folketalsveksten har vore sterkest i sentrale delar av kommunen, langs aksen Frekhaug, Knarvik, Alversund.
- Det er venta vekst i alle aldersgrupper i åra som kjem, men prosentvis er veksten venta å vere størst blant dei eldre.

Sosial ulikskap i helse

- Ungdommar som er nøgde med lokalmiljøet sitt er mindre i Alver enn i samanliknbare kommunar
- Tal på ungdommar som er mykje plaga av einsemd er større i Alver enn i samanliknbare kommunar.
- Born som bur i hushaldningar med vedvarande låg inntekt har vakse dei siste ti åra.
- Ein av fem ungdommer fullfører ikkje videregående skule

Busetjing- og flyttemønster

- Stadig større del av innbyggjarane i Alver kommune bur i tettbygde område, men andelen er lågare enn i samanliknbare kommunar.
- Dei fleste barnefamiliane i kommunen bur i dei sentrale delane av kommunen.
- Dei fleste over 70 år bur i dei sentrale delane av kommunen.
- Tilflyttinga til Alver har vore sterkest i områda Frekhaug, Knarvik og Alversund. Dei same områda har hatt sterkt tilflytting frå andre delar av kommunen.
- Størsteparten av dei som flyttar internt i Alver kommune flyttar innanfor sitt eige nærområde

Næringsutvikling

- Næringsstrukturen i Alver er særmerka ved at andelen som jobbar innan industri er stor.
- For privat sektor har arbeidsplassutviklinga vore sterkest innan transport og lagring, samt eigedomsnæringa.
- Tapet av arbeidsplassar har vore størst innan handelsnæringa, overnatting og servering samt fleire industrinæringer
- Alver har betydeleg handelslekkasje til Bergen

Infrastruktur og samferdsel

- I områda med størst utbyggingspress er det relativt stort behov for oppgradering av vatn- og avlaupsanlegg, medrekna systematisk vedlikehald av m.a. vasskjelder.

Naturmiljø, landskap og klima

- Sidan 2005 har det blitt om lag 600 dekar mindre jordbruksareal i Alver kommune
- Mellom 2005 og 2018 blei det oppført om lag 1 100 nye bygningar i strandsona i Alver kommune. Dei fleste av desse var garasjar og uthus.
- Kommuneplanarbeidet må mellom anna omfatte det særmerkte landskapet i Alver frå hav til fjell, dei spesifikke klimautfordringane som for ein stor del følgjer av auka nedbørsmengder, forvaltning av særmerkte naturtypar, vilkåra for landbruksdrift, ferdsel og friluftsliv, forvaltning av kystkulturen og øykulturen.

Kommunal tenesteyting

- Helse og omsorg står for 31 prosent av utgiftene til Alver kommune
- Andelen brukarar av omsorgstenester i Alver ligg om lag på landsgjennomsnittet målt per 1000 innbyggjar.
- Per 2018 var det 3 661 grunnskuleelevar i Alver kommune, fordelt på dei 22 kommunale grunnskulane.
- Alle skulane i kommunen oppfyller normkrava til lærartettleik for 5.-7. trinn.
- Seks skular i kommunen oppfyller ikkje normkrava til lærartettleik for 1.-4. trinn.
- Barneskulane i Alver har låg måloppnåing i nasjonale prøvar, samanlikna med gjennomsnitt for fylket og Noreg under eitt
- Det er om lag like mange born per årsverk i barnehagane i Alver som i fylket og landet under eitt.

5 Vurdering av planbehov i Alver

Vurdering av planbehovet for Alver er basert på:

- Intensjonsavtalen

- Status og erfaringar med kommunal planstrategi i dei tre kommunane
- Planstatus i dei tre kommunane med særlig fokus på planoppgåver som er vesentlige å ha på plass i ein tidlig fase i ny kommune
- Nasjonale og regionale rammer for planlegging og ynskje om meir effektiv planlegging
- Mogelighet og utfordringsdokumentet

Prioritering

- 1) Behovet for felles kommuneplan for Alver kommune
- 2) Tydeleggjering av funksjon og rolle til dei definerte sentra i Alver kommune (Regionsenter, kommunesenter, lokal- og nærsenter)
- 3) Heilskapleg utvikling av den sørlege delen av kommunen – utviklingsaksen Frekhaug – Knarvik - Alversund
- 4) Tydeleggjering av rolla som samfunnsutviklar og utvikling av framtidsretta tenester

5.1 Behov for felles kommuneplan for Alver

Mål for samfunnsutviklingen skal avklarast gjennom ny kommuneplan. Samfunnsdelen har ein viktig rolle som verktøy for planlegging for ei berekraftig samfunnsutvikling, strategisk styring, politisk styring og medvirkning. Skal samfunnsdelen ha ein slik rolle for kommunestyre i Alver, bør den utarbeidas uavhengig av arealdelen og vedtakast så tidlig som mulig i perioden.

Når kommunar slår seg sammen vil den enkelte kommune sine arealplaner gjelde som før sammenståinga. Gjeldande arealdeler vil i realiteten bli tre kommunedelplanar i den nye kommunen. Planane vil ikkje vere samordna. Innbyggjarane og næringsliv i Alver treng ein føreseileg og felles forvaltningspolitikk. Målet er difor å få vedteke ein ny arealdel for den nye kommunen så raskt det er mulig. Alver kommune er best tent med at kommunestyre i den nye kommunen ser areal i samanheng og utviklar ein arealpolitikk tilpassa dei utferdingane og mulighetene som Alver vil stå ovanfor.

I det arbeidet må vi gjere ei heilskapleg vurdering av viktige tema som demografisk utvikling, mobilitet, lokalisering av nærings- og buområder og utvikling av senterstruktur.

5.1.1 Kommuneplan for Alver vert utarbeida i planperioden i to fasar:

- Samfunnsdelen med overordna arealstrategi vedtak innan 2021
- Arealdelen i tråd med ny samfunnsdel, med vedtak innan vår 2024

5.1.2 Andre områder med planleggingsbehov

Planstatusen viser at mange tema- og kommunedelplaner er vedtatt i dei tre kommunane, men planoppgåver er også sett på vent for å kunne sjå dette i samanheng med ny kommune. Ny overordna politikk for samfunnsutviklinga vil bli nedfelt i ny kommuneplan. Nye strategiske planbehov utover det, er knytt til ulike samfunnsutfordringar der kommunen har behov for kunnskap eller utdjuping.

Det er behov for planer på områder der det er nødvendig å få på plass ein felles politikk, forvaltning eller prioritering av tiltak, så tidlig som mulig.

6 Planstrategi for Alver 2020-2023

Samfunnsdel for Alver

Samfunnsdelen er kommunen sitt viktigaste strategiske verktøy for å samordne samfunnsmåla for Alver.

Prosess for arbeid med samfunnsdel for Alver kommune

Hausten 2019 går vi i gang med planlegging av arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel for Alver kommune. Arbeidet med samfunnsdelen blir unik i den forstand at vi skal etablere ein heilt ny kommune. Tre kommunar skal knytast saman til ein. Arbeidet med ny kommuneplan vil vere eit viktig verktøy for å lykkes i denne transformasjonsprosessen.

Å bygge den nye kommunen skal bety noko for utviklinga av stadsidentitet og tilhørslle, og for framtida sitt miljø og samfunn. Det må utarbeidast ein felles kommuneplan som legg føringar for korleis ønska vekst og utvikling skal skje. Det er viktig at Alver er kjent med sine framtidige utfordringar og at kommuneplanen synleggjer kva ulike behov og omsyn som skal bli vekta mot kvarandre. Det er utarbeida eit utfordringsnotat som skal danne grunnlag for å velje ut kva hovudtema vi skal fokusere på i planen.

FN's berekraftsmål skal leggast til grunn for Alvers nye kommuneplan. Berekraftsmåla vil vere ein del av kommunen sitt overordna styringsmål, og det må etablerast eit system som sikrar at berekraftsmåla blir følgt opp og at resultatet blir oppnådd.

Det vil vere eit godt plangrep å få på plass arealstrategi i samfunnsdelen til kommuneplanen. Dette kan gjere arealplanane betre tilpassa behova og utfordringane til samfunnet. Arealstrategien kan medverke til heilskapleg avveging mellom nasjonal, regional og kommunal arealpolitikk. Arealstrategien gjev langsiktig retning til areal- og ressursforvaltninga til kommunen.

Organisering

Arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel vil bli organisert som eit prosjekt med ei administrativ prosjektgruppe og med tilhøyrande tverrfaglege arbeidsgrupper for å sikre god fagleg diskusjon av alle tema. Formannskapet er politisk styringsgruppe for prosessen. Det blir lagt opp til tett samarbeid mellom prosjektgruppa og politisk styringsgruppe.

Medverknadsstrategi for samfunnsdelen

Kommuneplanen sin samfunnsdel er viktig for alle som bur og driv næring i Alver kommune. Før vi startar med sjølve planen, ønskjer vi å høre kva ulike grupper i kommunen meiner om framtida si. Målet er å sikre brei og god medverknad på alle tema samfunnsdelen skal omhandle. I løpet av prosessen vil vi legge opp til god tid til medverknad og hente inn innspel frå tre hovedgrupper; innbyggjarar, frivillige lag og organisasjonar, næringsliv, administrasjonen og politiske råd og utval.

Det vil det bli laga konkrete medverknadsopplegg til desse hovudgruppene. Målet er å motivere flest mogleg til å kome med innspel. Strategien er å seinke terskelen, ved å ta i bruk blant anna etablerte møteplassar, digitale verktøy og sosiale medier.

Form

Kommuneplanen sin samfunnsdel skal vere eit kortfatta, spissa og tydelig dokument. Planen skal vere eit konsistent planverktøy som sikrar god styring gjennom handlingsplan/ økonomiplan og andre plandokument i perioden. Arealstrategiane skal gje overordna føringer for kommunen si fysiske utvikling i eit langsigtt perspektiv og leggast til grunn for revisjon av kommuneplanen sin arealdel.

Framdriftsplan

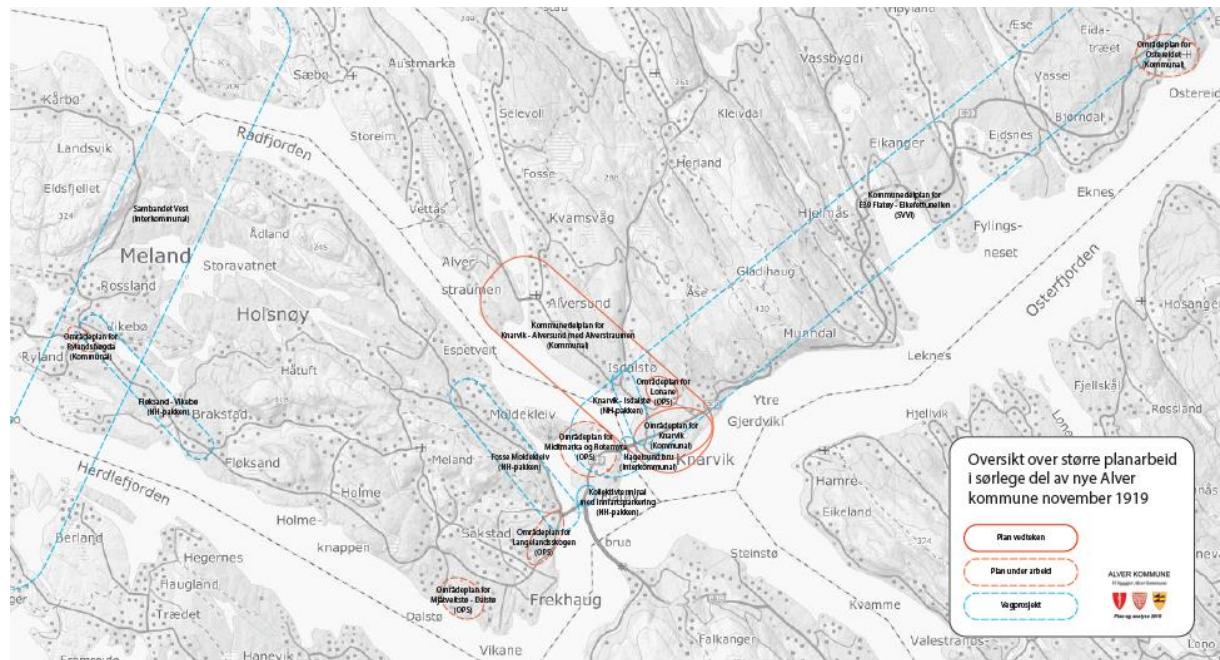
Fase	Aktivitet	Haust 2019	Vår 2020	Haust 2020	Vår 2021
Fase 1: Plan- program	Administrativ planlegging	x			
	Politisk involvering		x		
	Planprogram på høyring og offentleg ettersyn		x		
	Vurdering av innspel		x		
	Vedtatt planprogram		x		
Fase 2: Samfunns- delen	Medverknadsperiode Samfunnsdelen		x		
	Frist for innspel i medverknadsperioden			x	
	Utarbeiding av rapporter				
	Politisk involvering			x	
	Arbeidsmøte med kommunestyret			x	
	Utarbeiding av høyringsutkastet			x	

	Politisk handsaming			x	
	Høyring og offentleg ettersyn				x
	Vurdering av merknadar og innspel				x
	Tilråding i formannskapet				x
	Vedtak i kommunestyret				x

6.1.1 Samfunnsanalyse/mulighetstudie i aksen Frekhaug - Knarvik- Alversund

Heilskapleg utvikling av den sørlege delen av kommunen – utviklingsaksen Frekhaug – Knarvik - Alversund

Dei største konsentrasjonane av busetnad finn vi sør-vest i kommunen, langs aksen Frekhaug-Knarvik- Alversund, som har hatt sterk vekst dei siste tiåra. I dette området er det fleire nyleg vedtekne planer og omfattande planer i prosess. Her er det tilrettelagt for bustader, næring og infrastruktur. Samfunnsanalysen vil ha mål å vurdere potensiale i eit overordna perspektiv, med fokus på dagens situasjon og vurdering av planane i området. Slik kan vi og ta strategiske val med omsyn til korleis vi skal utvikle gode bustadmiljø, grøn mobilitet, grønstruktur og næring. Det bør utarbeidast ei samfunnsanalyse/ moglegheitsstudie for aksen Frekhaug-Alversund- Knarvik.

Kart som syner planer i saksen Knarvik- Alversund – Frekhaug

6.1.2 Samfunnsanalyse og mulighetstudie for kommune, lokal- og nærsenter i Alver

I Intensjonsavtalen for Alver kommune er det vedteke ein senterstruktur for den nye kommunen. Knarvik er kommunesenteret i Alver kommune, men har også funksjon som regionsenter i regionen Nordhordland. I tillegg har Frekhaug, Manger, Ostereidet, Lindås, Viikebø og Bøvågen status som lokal og nærsenter. Desse har ulik karakter, storleik og tenestetilbod til innbyggjarane. Det bør gjennomførast ei overordna analyse på lokal og nærsentra i Alver. Sentrale problemstillingar vil vere: Kva funksjon har sentra i dag og korleis kan vi sjå på dei i samanheng. Kva finst av tilgang på fritidstilbod og offentleg og privat tenesteyting? Korleis er demografien, kva omland høyrer til lokalsentra og senteravgrensing. Kva areal er sett av til bustad og næring? Dette vil gjere oss i stand til å peike på nokre moglegheiter og utfordringar i sentra. Ei samfunnsanalyse og mulighetstudie kan og danne grunnlag for vidare område og detaljplanlegging i lokalsentra i Alver, til dømes som områdeplanar for Austmarka- Alversund, Bø-sentrums, Manger sentrum og Lindås senter.

Prioriterte planer i perioden 2020-2023

Planer	Om planen	Oppstart	Avslutt	Ansvar
<i>Samfunnsdelen med overordna arealstrategi</i>		Vår 2020	2021	Plan og analyse
<i>Arealplan</i>		Haust 2021	2024	Plan og analyse
<i>Kommunedelplan</i>				
<i>Kommunedelplan for oppvekst</i>		Vår 2020		Oppvekst prosesstyrt frå plan og analyse
<i>Kommunedelplan for helse, sosial og omsorg</i>		Vår 2020		Helse prosesstyrt frå plan og analyse
<i>Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og folkehelse</i>	Det er utarbeida eit strategi og styringsdokument for idrett og friluftsliv. Det dekker behovet i ein overgangs-periode. Det bør utarbeidast ein temaplan for idrett, friluftsliv og folkehelse. Dette er nødvendig både for å få spelemidlar til	Haust 2020		Kultur i samarbeid med plan og analyse

	anlegg, og for å sjå heilskapleg på behov for anlegg og tiltak i ny kommune.			
Temoplaner				
Kulturminneplan	Kommunane har hovudansvaret for å identifisere, verdsetje og forvalte verneverdig kulturminne, kulturmiljø og kulturhistoriske landskap i tråd med nasjonale mål. Lindås og Meland har avventa å utarbeide kulturminneplan til vi er Alver kommune	Temakart som grunnlag for arealplanen		Samfunnsutvikling
Kulturplan	Kulturplan vil vere ein del vere ein del av arbeidet med samfunnsdelen.			
<i>Plan for beredskap og samfunnstrygg.</i>		Vår 2021		Samfunnsutvikling
<i>Hovudplan for vatn og avlaup</i>		Vår 2020		Teknisk drift og forvaltning
<i>Overordna vedlikehaldsplan for kommunale vegar</i>		Haust 2020		Teknisk drift og forvaltning
<i>Overordna vedlikehaldsplan for kommunal bygningsmasse</i>		Haust 2020		Teknisk drift og forvaltning
<i>Landbruksplan</i>	Vil vere eit sentralt tema i samfunnsdelen			Samfunnsutvikling/Arealforvalting
<i>Akvakulturplan</i>				
<i>Klima- og miljøplan</i>	Intensjonsavtalen seier at den nye kommunen vil	Fokus på klima og miljø bør vere i eit overordna	2023	Plan og analyse og næring

	utarbeida ein klima- og miljøplan. I arbeidet vil vi ha særskilt fokus på alternative energiformer, miljøeffektive løysingar og å førebyggja klimaendringar gjennom lokal handling.	perspektiv og skal gjennomsyre alle planer vi arbeider med i Alver. Dette blir ein del av arbeidet med samfunnsdelen		
<i>Strategisk næringsplan</i>		Vår 2020		Næring og utvikling
<i>Alkoholpolitisk plan for Alver</i>	Kommunane har utsatt å rullere sine Alkohol-politiske handlingsplaner i påvente av ny kommune. Ny felles plan må utarbeidast.	Vår 2020	Vår 2020	Helse
<i>Smittevernplan</i>	Smittevernplan er lovpålagt og må utarbeidast for Alver	Vår 2020	Vår 2020	Kommuneoverlege
<i>Trafikk tryggleiksplan</i>		Haust 2022	Vår 2023	Teknisk drift og forvaltning
<i>Bustadsosial handlingsplan</i>		Vår 2022		Helse og Teknisk drift og forvaltning
<i>Plan for å styrke fastlegetenesten e i Alver kommune</i>				Helse
<i>Veteranplan</i>				Helse
Strategiar				
<i>Digitaliseringsstrategi</i>	Digitaliseringsstrategien for Alver skal være et helhetlig, overordnet og styrende dokument	Intensjonavtalen sier»Den nye kommunen vil prioritera IKT i informasjon og dialog med innbyggjarane, og ynskjer å vera i front når det gjeld IKT i tenesteproduksjon»		Næring, IKT

<i>Grønn mobilitet</i>	Strategi for nærtur, sykkel og aktivitet i Alver	Vår 2020	Ein del av kunnskaps g. arealdelen	Samfunnsutvikling og teknisk drift og forvaltning
<i>Samfunnsanalyser/mulighetsstudier</i>				
<i>Mulighetsstudi e Frekhaug-Alversund-Knarvik</i>		Vår 2020		Plan og analyse/næring
<i>Mulighetsstudi e lokalsenter i Alver</i>		Vår 2020		Plan og analyse/næring
<i>Reguleringsplaner knytt til infrastruktur og intensjonsavtalen «Den nye kommunen skal jobba for effektiv internkommunikasjon og for å realisera lokale samferdsleprosjekt»</i>				
<i>Alversund bru</i>	Regulering av Alversund sentrumsutvikling og infrastruktur	haust 2020		SVV/Plan og analyse
<i>Ringveg Nordhordland</i>				
<i>Sambandet Vest</i>	Formålet til prosjektet Sambandet Vest er å realisere infrastruktur til et tverrsamband mellom kommunane Askøy, Meland, Radøy, Lindås og Austrheim. Planprogram er utarbeida			SVV/ Samfunnsutvikling
<i>Hagelsund bru</i>	Regulering av gang og sykkelveg over Hagelsund bru	I prosess		SVV/ Samfunnsutvikling
<i>Planer i prosess</i>				
<i>Områderegulering Midtmarka og Rotemyra</i>				
<i>Områderegulering av Langelands-</i>				

<i>skogen</i>				
<i>Områdeplan for Manger senter</i>				
<i>Områdeplan for Ostereidet</i>				
<i>Områdeplan for Lindås</i>				
<i>Regionale planprosessar i 2020-2024 som vil involvere Alver i stor grad i perioden</i>				
<i>Vassregion for Hordaland</i>	Plan for vassforvaltning for Hordaland vassregion vart godkjent i 2016 og gjeld til utgangen av 2021. Arbeidet er no starta opp med å oppdatere planen for perioden 2022 -2028			<i>Samfunnsutvikling Arealforvaltning</i>
<i>Strategi for biosfære- område Nordhordland</i>				<i>Samfunnsutvikling</i>